

OIKEUSMINISTERIÖ / JUSTITIEMINISTERIET

**KANSALLISKIELISTRATEGIAN ESITTELYTILAISUUS /
NATIONALSPRÅKSSTRATEGINS PRESENTATIONSTILLFÄLLE**

7.12.2021

RAPPORT OCH SAMMANFATTNING AV DISKUSSION / RAPORTTI JA KESKUSTELUKOOSTE

14.12.2021

MDI

Aluekehittämisen konsulttitoimisto

Kaisa Lähteenmäki-Smith, Marjo Honkaranta

SISÄLLYSLUETTELO / INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ESITTELYTILAISUUDEN RAPORTTI	3
1. Taustaa	3
2. Yhteenveto keskustelusta	3
2. RAPPORT FRÅN PRESENTATIONSTILLFÄLLET	7
1. Bakgrund	7
2. Sammanfattning av diskussionen	7
<i>LIITE 1: OHJELMA</i>	<i>11</i>
<i>BILAGA 1: PROGRAM</i>	<i>11</i>

1. Esittelytilaisuuden raportti

Kansalliskielistrategia sisältää linjaukset Suomen kielipolitiikalle. Se on hallituksen kielipoliittinen tahdonilmaisu, joka viitoittaa suomen ja ruotsin kieltä koskevaa kielipolitiikkaa tulevaisuudessa yli hallituskausien. Tässä raportissa esitetään tiivis kooste kansalliskielistrategian esittelytilaisuudesta, joka järjestettiin 7.12.2021 virtuaalisena Teams-tapahtumana. Oikeusministeriön järjestämän tilaisuuden avasi oikeusministeri Anna-Maja Henriksson. Avauspuheenvuoron jälkeen oikeusministeriön virkamiehet Corinna Tammenmaa ja Anna Kiiskinen esittelivät valtioneuvoston 2.12.2021 hyväksymän strategian valmisteluprosessin, sekä sen linjauksia, tavoitteita ja toimenpiteitä. Puheenvuorossaan he myös muistuttivat, että vaikka strategia on valtioneuvoston sisäinen strategia, sen visiota, linjauksia ja päämääriä voivat kaikki yhteiskunnan toimijat olla mukana toteuttamassa.

Tilaisuuteen osallistui noin 140 henkilöä. Kommenttien ja näkemysten keräämiseksi käytettiin verkkopohjaista screen.io-alustaa, jonka lopputulemista ja äänestyksistä on tehty nostoja tähän tiivistelmään.

1. Taustaa

Kansalliskielistrategian laadintaan on sitouduttu hallitusohjelmassa, jossa linjataan, että ”Laaditaan uudistettu kansalliskielistrategia, joka turvaa kaikkien oikeuden saada palvelua kansalliskielillä ja parantaa kieli-ilmapiiriä. Strategia vastaa Kotimaisten kielten keskuksen huoleen kansalliskielten asemasta muuttuvassa kieliympäristössä.”. Edellinen kansalliskielistrategia laadittiin 2012.

Valmisteluprosessin aikana kuultiin lukuisia eri tahoja, muun muassa verkkoavorihellä, johon näkemyksiään antoi yhteensä 1300 eri osallistujaa, kesällä 2020 järjestetyssä seminaarissa sekä strategisissa dialogeissa syksyllä 2020. Hanketta ohjasi ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimi pääministeri Sanna Marin ja ensimmäisenä varapuheenjohtajana oikeusministeri Anna-Maja Henriksson. Lisäksi mukana oli ministeritason edustus muista hallituspuolueista sekä pysyviä asiantuntijoita, joilla on kokemusta kielikysymyksistä yhteiskunnan eri aloilta.

2. Yhteenveto keskustelusta

Esittelytilaisuuden osallistujilla oli mahdollisuus valita mielestään tärkeimmät tavoitteet strategian suuntaviivojen alla ja nostaa esille esimerkkejä käytännön toimeenpanosta oman työnsä, arkensa ja organisaationsa näkökulmasta. ”Oikeus palveluihin omalla kielellä” -suuntaviivan alla erityisen tärkeäksi koettiin kielitaitoisen työvoiman saatavuus molemmilla kansalliskielillä.

Mitä strategian tavoitteista eri suuntaviivojen alla pidät erityisen tärkeänä / Vilken målsättning i strategin tycker du är speciellt viktigt? SUUNTAVIIVA 1 OIKEUS PALVELUIHIN OMALLA KIELELLÄ / RIKTLINJE 1: RÄTT TILL SERVICE PÅ EGET SPRÅK

Tillgången till språkkunnig arbetskraft på båda nationalspråken / Kielitaitoisen työvoiman saatavuus molemmilla kansalliskielillä	17
Miljöer där det är naturligt att uträtta ärenden på finska och svenska skapas och upprätthålls / Luodaan ja ylläpidetään asiointiympäristöjä, joissa on luontevaa käyttää suomen ja ruotsin kieltä	5
De språkliga rättigheterna i social- och hälsovårdsreformen tryggas / Turvataan kielelliset oikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa	6
Båda nationalspråken används aktivt inom den offentliga förvaltningen / Kumpaakin kansalliskieltä käytetään aktiivisesti julkishallinnon kielinä	5
Digitaliseringen stöder tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna och tillgången till tjänster på båda nationalspråken / Digitalisaatio tukee kielellisten oikeuksien toteutumista ja palveluiden saatavuutta molemmilla kansalliskielillä	6

Kuva 1. Äänestys suuntaviivasta 1 - Oikeus palveluihin omalla kielellä.

Käytännön esimerkkeinä tähän painopisteeseen liittyen nostettiin esille muun muassa oman kunnan markkinointi kaksikielisenä kuntana ja henkilöstön kouluttaminen heille vieraammassa kielessä. Osallistajat totesivat myös voivansa toimia edelläkävijäesimerkkeinä henkilöistä, jotka käyttävät molempia kansalliskieliä vapaasti ja ahkerasti. Kun henkilöstöä rekrytoidaan yksikköihin, pitää myös turvata se, että on riittävät resurssit asioiden hoitamiseksi ja substanssiin liittyen molemmilla kansalliskielillä. Myös koulutus ja parempi yhteistyö yksityisten ja julkisten rahoittajien välillä voi tukea tätä painopistealuetta.

Suuntaviivassa 2 tärkeimmäksi nostettiin osallistujien äänestyksessä kansalliskielten rinnakkaiselo englannin kanssa ja kansalliskielten aseman turvaaminen suurissa hallinnollisissa uudistushankkeissa.

SUUNTAVIIVA 2 KANSALLISKIELTEN ASEMAN TURVAAMINEN / RIKTLINJE 2 TRYGGANDET AV NATIONALSPRÅKENS STÄLLNING

Användningen av nationalspråken som vetenskapsspråk urholkas inte och betydelsen av terminologiarbete ökar / Kansalliskielten käyttöala ei kavennu tieteessä ja kielten sanastotyön merkitys laajenee	9
Nationalspråken lever sida vid sida med engelskan / Kansalliskielet elävät rinnakkain englannin kielen kanssa	13
Det finska språkets livskraft stärks / Suomen kielen elinvoimaisuutta vahvistetaan	3
Nationalspråkens ställning och de språkliga rättigheterna tryggas i stora administrativa reformer / Kansalliskielten asema ja kielelliset oikeudet turvataan suurissa hallinnollisissa uudistushankkeissa	13
Behovet av lätt språk beaktas som en del av tillgängligheten/ Selkokielen tarve huomioidaan osana esteettömyyttä	4

Kuva 2. Äänestys suuntaviivasta 2 - Kansalliskielten aseman turvaaminen

Tämän suuntaviivan mukaiseen toimintaan nousi konkreettisia esimerkkejä osallistujilta vähemmän. Esimerkkeinä mainittiin englanninkielisten tieteellisten käsitteiden kääntäminen jatkossakin sekä suomeksi että ruotsiksi, tieteiden termipankin kartuttaminen ja molempien kielten käyttö sekä työ- että yksityiselämässä. Korkeakouluissa nousi esille hyvän esimerkin näyttäminen opiskelijoille, jotta voidaan työskennellä usealla kielellä rinnakkain: kansalliskielen lisäksi myös englanniksi.

Kolmanteen suuntaviivaan eli elävään kaksikielisyyteen liittyen kieli-ilmapiirin merkitys korostui vahvimmin, ja siihen liittyen nousi myös kommentteissa eniten konkreettisia ehdotuksia.

SUUNTAVIIVA 3: ELÄVÄ KAKSIKIELISYYS / RIKTLINJE 3 LEVANDE TVÅSPRÅKIGHET

Kunskaperna i modersmålet stärks, vilket också stöder studier i andra språk / Vahvistetaan äidinkielen osaamista, mikä tukee myös muiden kielten opiskelua	4
Var och en har möjlighet att lära sig nationalspråken / Jokaisella on mahdollisuus oppia kansalliskieliä	4
Båda nationalspråken syns och hörs i samhället / Molemmat kansalliskielet näkyvät ja kuuluvat yhteiskunnassa	8
Språkklimatet i Finland är tolerant och fördomsfritt och det finns ett naturligt umgänge mellan språkgrupperna / Kieli-ilmapiiri Suomessa on salliva ja ennakkoluuloton ja kieliryhmien välillä on luonnollista kanssakäymistä	22
Tack vare våra nationalspråk har Finland starka band till Norden / Kansalliskieltemme myötä Suomi on vahva osa Pohjolaa	3

Kuva 3. Äänestys suuntaviivasta 3 - Elävä kaksikielisyy

Osallistajat totesivat olevan erityisen ilahduttavaa, että ystävyyuskoulutoiminta on sisällytetty kansalliskielistrategiaan. Osallistajat kertoivat esimerkkinä muun muassa, miten *Svenska nu* -verkosto ja *Svenska folkskolans vänner* toteuttavat lukuvuonna 2021-2022 ystävyyuskouluprojektia, johon osallistuu 18 suomen- ja ruotsinkielistä koulua. Ystävyyuskouluhankkeen kautta halutaan löytää onnistuneita ratkaisuja, miten molempien kieliryhmien lapset ja nuoret voivat tutustua toiseen kieliryhmään ja sen kulttuuriin tukeakseen motivaatiota toisen kielen opiskeluun.

Myös pohjoismaisen yhteistyön merkitys nostettiin esille, samoin kuin ruotsin kielen laajempi käyttäminen, kaksikielisten rekrytointi ja huomion kiinnittäminen kielikysymyksiin. Tärkeänä nähtiin myös kansalliskielten opettajien ja muiden kielen ammattilaisten koulutus, kielten aseman seuraaminen aktiivisesti, sekä rinnakkaiskielen käytäntöjen ja eri kielten ja monikielisyyden kunnioittamisen ja arvostuksen tukeminen. Luonnollista kaksikielisyyttä tai monikielisyyttä voi edistää "kutsumalla" muita puhumaan tai kuuntelemaan, vaikka kielitaito ei ole täydellinen. Todettiin, miten tärkeää onkaan oma kannustava asenne.

Myös kielisaarekkeiden tukeminen ja kehittäminen mainittiin. Ruotsinkielinen koulutus suomenkielisissä paikoissa synnyttää paljon suurempia vaikutuksia kuin koulutusta käyttävien opiskelijoiden määrä. Kielisaarilla kieliryhmät kohtaavat luonnollisesti arjessa, ruotsin kielestä ja kulttuurista tulee luonnollinen osa kaupungin olemassaoloa ja kaksikieliset perheet viihtyvät. Kielisaarille mahtuu myös suomenkielisten perheiden lapsia, esimerkiksi päiväkodin kielikylypyjen kautta.

Kysyttäessä tärkeintä motivoivaa tekijää suhteessa kaksikielisyyteen kommentteissa nousi erityisesti oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon lisääminen, hyvinvoinnin ja yksilötason menestyksen tukeminen sekä perusajatus siitä, että jokainen voi toimia omalla äidinkielellään. Kaksikielisyyden tarjoaa mahdollisuuden molempien kansalliskielten käyttöön arjessa, ja sen taustalla vaikuttavat vahvasti oman kielen käyttö, laajempi elämämpiiri, historia ja kulttuuri. Kaksikielisyyteen liitettiin myös kokemus siitä, että ruotsin kielestä on hyötyä ja/tai iloa työelämässä ja yksityiselämässä. Osallistujien mukaan kaksikielisyyden tarkoittaa käytännössä myös sitä, että eri kieliryhmät saadaan paremmin yhteen ja että on helpompi työskennellä hyvinvointiyhteiskuntamme kehittämiseksi.

Eräs osallistuja kommentoi, että koska kieli on eräänlainen rajapinta maailmaan, kaksi tai useampi kieltä antaa käytännössä pääsyn useampiin ymmärryksiin ja näkökulmiin, josta syntyy parhaimmillaan uusia oivalluksia, syitä pohdiskeluun ja lisääntyntä viisautta.

Osallistujien mukaan Suomessa on ”tuplasti parempi” osata molempia kotimaisia kieliä: ihmissuhteissa, koulutuksessa, työssä ja monessa muussa. Kaksikielisyyden edut ovat kiistattomat: paremmat mahdollisuudet saada kiinnostava työ, laajempi ystäväpiiri, laajempi näkemys yhteiskuntaan ja niin edelleen.

Kysyttäessä, miten strategia auttaa osallistujia ja heidän omia organisaatioitaan, vastaajat nostivat esille muun muassa mahdollisuuden viedä oman yliopistonsa kielipolitiikkapaperiin strategiasta toimenpiteitä. Tähän asti kieliohjelmat ovat käsitelleet pääosin muiden kielten kuin suomen kielen asemaa. Toiset näkivät, että strategia tukee työtä kielellisen saavutettavuuden ja selkokieltä tarvitsevien ihmisten kielellisten oikeuksia puolesta, samoin kuin antaa hyvän pohjan edistää kaksikielisyyttä korkeakoulujen toiminnassa. Kansalliskielten merkityksen esille tuominen on tärkeää koko ajan englanninkielistyvässä korkeakoulukentässä; se antaa pohjan miettiä, miten edistää kansalliskielten käyttöä.

Kun kysymys asetettiin toisinpäin, eli miten osallistujat ja heidän taustaorganisaationsa voisivat tukea strategian toimeenpanossa, nostettiin puolestaan esille mahdollisuus lisätä kaksikielisyyttä järjestön sisäisessä viestinnässä, julkaisuissa ja tilaisuuksissa (selkeäkielisyys huomioiden, positiivinen kärki edellä), rajapintojen lisääminen kansalliskielten ja muiden kielten välille sekä osallistuminen omassa työssään kielistrategian mukaisten toimenpiteiden edistämiseen omalla toimialallaan. ”Rinnakkaiskielinen toiminta” mainittiin myös, toisin sanoen tavat edistää tehokkaasti kansalliskielten käyttöä rinnakkain myös englannin kielen rinnalla. Lisäksi korkeakoulusektorilta nostettiin esille mahdollisuus puhua erityisesti suomen kielellä kirjoitettavien julkaisujen puolesta omassa yliopistossaan, samoin kuin myös suomenkielisen opetuksen puolesta, sekä vaikuttamalla yliopiston opetussuunnitelmiin ja toimimalla itse aktiivisesti suomeksi.

Kysymykseen siitä, mitä osallistujat vievät mukanaan tilaisuudesta omaan arkeensa tai työpaikalleen, nostivat osallistujat esille muun muassa kaksikielisyyden osana Suomen rikasta kansalliskulttuuria, jota aikovat jatkossakin osaltaan edistää, kielilisan hyödyntämisen päiväkotien tai muiden kunnallisten palvelujen rekrytoinneissa sekä vahvemman panostuksen ruotsin kielen käyttämiseen ja edistämiseen omassa työyhteisössä. Osallistujat myös totesivat tervetulleeksi Ylen esimerkin luonnollisesta kaksikielisyydestä, kuten itsenäisyyspäivän lähetys ja erilaisten ohjelmien laajennettu tekstitys kummallekin kielelle.

2. Rapport från presentationstillfället

Nationalspråksstrategin innehåller riktlinjerna för Finlands språkpolitik. Den är regeringens språkpolitiska viljeyttring, som stakar ut språkpolitiken för det finska och svenska språket i framtiden, över regeringsperioderna. Den här rapporten presenterar en kortfattad sammanfattning av nationalspråksstrategins presentationstillfälle den 7 december 2021 som genomfördes som ett virtuellt Teams-evenemang. Evenemanget, anordnat av justitieministeriet, inleddes av justitieminister Anna-Maja Henriksson. Efter detta presenterade justitieministeriets tjänstemän Corinna Tammenmaa och Anna Kiiskinen processen med att ta fram den av statsrådet 2 december 2021 godkända strategin samt dess riktlinjer, mål och åtgärder. I sitt anförande påminde de också om att även om strategin är statsrådets interna strategi så kan dess vision, riktlinjer och mål genomföras av alla aktörer i samhället. I evenemanget deltog cirka 140 personer. En webbaserad screen.io-plattform användes för att samla in kommentarer och synpunkter, vars slutresultat och omröstningar har lyfts upp i denna sammanfattning.

1. Bakgrund

I regeringsprogrammet har man förbundit sig till att ta fram en nationalspråksstrategi: ”En ny nationalspråksstrategi som ska trygga allas rätt att få service på nationalspråken och förbättra språkklimatet kommer att utarbetas. Strategin svarar på Institutet för de inhemska språkens oro för nationalspråkens ställning i en föränderlig språkmiljö. ”. Den tidigare nationalspråksspråkstrategin utarbetades 2012.

Under beredningsprocessen hördes många olika parter, t.ex. genom en idéstorm på nätet med totalt 1 300 deltagare, ett seminarium sommaren 2020 och strategiska dialoger under hösten 2020. Projektet leddes av en styrgrupp med statsminister Sanna Marin som ordförande och justitieminister Anna-Maja Henriksson som viceordförande. Därtill fanns representation på ministernivå från andra regeringspartier samt permanenta sakkunniga med erfarenhet av språkfrågor från olika samhällssektorer.

2. Sammanfattning av diskussionen

Deltagarna på presentationstillfället fick möjlighet att välja de viktigaste målsättningar under strategins riktlinjer och lyfta fram exempel på praktiskt genomförande utifrån sitt eget arbete, dagliga liv och organisation. Under riktlinjen ”Rätt till tjänster på det egna språket” ansågs tillgången till arbetskraft på båda nationalspråken vara särskilt viktig.

Mitå strategian tavoitteista eri suuntaviivojen alla pidät erityisen tärkeänä / Vilken målsättning i strategin tycker du är speciellt viktig? SUUNTAVIIVA 1 OIKEUS PALVELUIHIN OMALLA KIELELLÄ / RIKTLINJE 1: RÄTT TILL SERVICE PÅ EGET SPRÅK

Tillgången till språkkunnig arbetskraft på båda nationalspråken / Kielitaitoisen työvoiman saatavuus molemmilla kansalliskielillä	17
Miljöer där det är naturligt att uträtta ärenden på finska och svenska skapas och upprätthålls / Luodaan ja ylläpidetään asiointiympäristöjä, joissa on luontevaa käyttää suomen ja ruotsin kieltä	5
De språkliga rättigheterna i social- och hälsovårdsreformen tryggas / Turvataan kielelliset oikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa	6
Båda nationalspråken används aktivt inom den offentliga förvaltningen / Kumpaakin kansalliskieltä käytetään aktiivisesti julkishallinnon kielinä	5
Digitaliseringen stöder tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna och tillgången till tjänster på båda nationalspråken / Digitalisaatio tukee kielellisten oikeuksien toteutumista ja palveluiden saatavuutta molemmilla kansalliskielillä	6

Bild 1. Röstning om riktlinje 1 - Rätt till service på eget språk

Som praktiska exempel på åtgärder som kan stödja implementering av denna riktlinje nämndes t ex att man kan marknadsföra sin egen kommun som tvåspråkig och försöka uppmuntra personal att gå kurser i svenska/finska; man kan också föregå som gott exempel och använda båda nationalspråken och andra språk parallellt och generöst. Då personal rekryteras till enheterna måste man säkerställa att det finns resurser att sköta ärenden/substansfrågor på båda nationalspråken. Också utbildning och bättre samverkan mellan privata finansiärer och det offentliga kan stödja denna riktlinje.

Under riktlinje 2 lyftes som de viktigaste åtgärderna fram nationalspråkens samexistens med engelskan och skyddet av nationalspråkens ställning i stora administrativa reformprojekt.

SUUNTAVIIVA 2 KANSALLISKIELTEN ASEMAN TURVAAMINEN / RIKTLINJE 2 TRYGGANDET AV NATIONALSPRÅKENS STÄLLNING

Användningen av nationalspråken som vetenskapsspråk urholkas inte och betydelsen av terminologiarbete ökar / Kansalliskielten käyttöala ei kavennu tieteessä ja kielten sanastotyön merkitys laajenee	9
Nationalspråken lever sida vid sida med engelskan / Kansalliskielet elävät rinnakkain englannin kielen kanssa	13
Det finska språkets livskraft stärks / Suomen kielen elinvoimaisuutta vahvistetaan	3
Nationalspråkens ställning och de språkliga rättigheterna tryggas i stora administrativa reformer / Kansalliskielten asema ja kielelliset oikeudet turvataan suurissa hallinnollisissa uudistushankkeissa	13
Behovet av lätt språk beaktas som en del av tillgängligheten/ Selkokielen tarve huomioidaan osana esteettömyyttä	4

Bild 2. Röstning om riktlinje 2 - Tryggandet av nationalspråkens ställning

Deltagarna gav mindre konkreta exempel på aktiviteter under denna riktlinje. Som exempel kan nämnas översättning av vetenskapliga begrepp på engelska till både finska och svenska, utökning av vetenskapstermbanken och användningen av båda språken i både arbets- och privatliv. Från universiteten

lyftes fram att föregå med gott exempel genom att för studenterna visa att det är möjligt att arbeta på flera språk parallellt: förutom på nationalspråken, även på engelska.

När det gäller den tredje riktlinjen, dvs levande tvåspråkighet, betonades vikten av språkklimatet mest, och de mest konkreta förslagen lämnades i kommentarerna om detta tema.

SUUNTAVIIVA 3: ELÄVÄ KAKSIKIELISYYS / RIKTLINJE 3 LEVANDE TVÅSPRÅKIGHET

Kunskaperna i modersmålet stärks, vilket också stöder studier i andra språk / Vahvistetaan äidinkielen osaamista, mikä tukee myös muiden kielten opiskelua	4
Var och en har möjlighet att lära sig nationalspråken / Jokaisella on mahdollisuus oppia kansalliskieliä	4
Båda nationalspråken syns och hörs i samhället / Molemmat kansalliskielet näkyvät ja kuuluvat yhteiskunnassa	8
Språkklimatet i Finland är tolerant och fördomsfritt och det finns ett naturligt umgänge mellan språkgrupperna / Kieli-ilmapiiri Suomessa on salliva ja ennakkoluuloton ja kieliryhmien välillä on luonnollista kanssakäymistä	22
Tack vare våra nationalspråk har Finland starka band till Norden / Kansalliskieltemme myötä Suomi on vahva osa Pohjolaa	3

Bild 3. Röstning om riktlinje 3 - Levande tvåspråkighet

Deltagarna ansåg det glädjande att vänskola-verksamheten lyfts fram i nationalspråksstrategin. *Nätverket Svenska nu* och *Svenska folkskolans vänner* genomför ett vänskola-projekt läsåret 2021-2022, där 18 finsk- och svenskspråkiga skolor medverkar. Via projektet kan man identifiera lyckade lösningar för hur barn och unga från båda språkgrupperna kan bekanta sig med den andra språkgruppen och dess kultur för att stödja motivation att studera det andra språket. <https://svenskanu.fi/vanskolprojekt/>

Vikten av nordiskt samarbete lyftes också fram, liksom den bredare användningen av svenska språket, rekryteringen av tvåspråkiga och fokus på språkfrågor. Utbildning av språklärare i nationalspråken och andra språkproffs, aktiv uppföljning av språkens status samt att stödja respekten för och uppskattningen av praxis på parallellspråk, olika språk och flerspråkighet ansågs också som viktigt. Naturlig tvåspråkighet kan främjas genom att "bjuda in" andra att tala eller lyssna trots att språkkunskapen behöver är perfekt. Det konstaterades också hur viktig den egna uppmuntrande attityden är.

Deltagarna tog upp frågan om att stödja och utveckla språköar. Svenskspråkig undervisning på finskspråkiga orter har mycket större genomslagskraft än antalet elever som deltar i undervisningen. På språköarna möts språkgrupperna naturligt i vardagen, det svenska språket och kulturen blir en naturlig del av stadens tillvaro och tvåspråkiga familjer trivs. Språköar kan också ta emot barn från finskspråkiga familjer, till exempel genom daghemmens språkbad.

På frågan om vilken motiverande faktor som är viktigast i förhållande till tvåspråkigheten lyfte man särskilt fram ökad rättvisa och jämlikhet, stödjande av välfärd och framgång på individnivå samt grundtanken om att var och en kan vara verksam på sitt eget modersmål. Tvåspråkigheten ger möjlighet att använda båda nationalspråken i vardagen, och i bakgrunden inverkar strakt användning av det egna språket, en utvidgad livsmiljö, historia och kultur. Tvåspråkigheten förknippades också med upplevelsen av att svenskan är till nytta och/eller glädje i arbets- och privatlivet. Enligt deltagarna innebär tvåspråkighet i praktiken också att olika språkgrupper fås samman bättre och att det blir lättare att arbeta för att utveckla vårt välfärdssamhälle.

En deltagare kommenterade, att eftersom språk är ett slags gränssnitt mot världen ger två eller flera språk i praktiken tillgång till flera förståelser och perspektiv, vilket medför nya insikter, anledning till reflektion och ökad lärdom.

Enligt deltagarna är det dubbelt så bra att kunna båda inhemska språken i Finland; i mänskliga relationer, utbildning, arbete och i så mycket annat. Nyttan av tvåspråkighet är oomtvistlig: bättre möjligheter att få intressant jobb, större vänskrets, bredare perspektiv på samhället osv.

På frågan om hur strategin hjälper deltagarna och deras egna organisationer lyfte respondenterna t.ex. upp möjlighet att vidta strategiska åtgärder genom det egna universitetets språkpolitiska dokument. Hittills har språkprogrammen främst handlat om status för andra språk än finskan. Andra såg att strategin stödjer arbetet för språklig tillgänglighet och språkliga rättigheter för personer i behov av klarspråk, samt ger ett bra underlag för att främja tvåspråkighet i den högre utbildningen. Att betona betydelsen av nationalspråken i den högre utbildningen som blir allt mer engelsktalande ger en grund för att fundera över hur man kan främja användningen av nationalspråken.

Som svar på den motsatta frågan, dvs. hur deltagarna och deras bakgrundsorganisationer kunde stödja implementeringen av strategin, lyftes upp möjligheten att öka tvåspråkigheten i intern kommunikation, publikationer och evenemang (med beaktande av klarspråk, med en positiv inställning), öka gränssnitten mellan nationella och utländska språk och delta i genomförandet och främjandet av nationalspråksstrategins åtgärder i det egna arbetet och inom respektive sektor. Parallelspråkiga aktiviteter nämndes också, det vill säga sätt att effektivt främja användningen av nationalspråken parallellt och vid sidan av engelska. Dessutom lyftes särskilt från universitetssektorn upp möjlighet att tala för finskspråkiga publikationer vid det egna universitetet, samt för undervisning på finska och för att påverka universitetets läroplaner och att själv vara verksam på finska.

På frågan om vad deltagarna tar med sig från evenemanget till sin egen vardag eller arbetsplats, lyfte deltagarna fram t.ex. tvåspråkighet som en del av Finlands rika nationalkultur, utnyttjandet av språktillägg vid rekrytering till daghemmen eller till andra kommunala tjänster, samt ett starkare fokus på användning och främjande av svenska språket i det egna arbetet. Deltagarna välkomnade också YLEs exempel på naturlig tvåspråkighet, som den tvåspråkiga sändningen under självständighetsdagen och den utökade textningen av olika program på bägge språken.

LIITE 1: OHJELMA

BILAGA 1: PROGRAM

- 13.00 Tilaisuuden avaa oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
- 13.15 Kansalliskielistrategian esittely, yksikön päällikkö Corinna Tammenmaa ja neuvotteleva virkamies Anna Kiiskinen
- 13.50 Kommenttipuheenvuorot:
Kansalliskielet koulutuksessa, valtiosihteeri Dan Koivulaakso, opetus- ja kulttuuriministeriö
Käytännön kokemuksia ja esimerkkejä toisen kotimaisen kielen opiskelumotivaation lisäämisestä, kielilähettiläs Tuija Löfgrén
Strategioita vähemmistökielille, poliittinen neuvonantaja Johan Häggman, Federal Union of European Nationalities (FUEN)
- 14.20 Screen.io-äänestys strategian toimeenpanosta: <https://mdi.screen.io/sprakstrategin>
TAUKO
- 14.40 Paneelikeskustelu, juontajana toimittaja Janne Virkkunen, panelisteina
Kuntaliiton ruotsinkielisten asioiden yksikön johtaja Ulf Stenman, Helsingin yliopiston professori Ulla-Maija Forsberg, Folktingetin pääsihteeri Christina Gestrin ja Ylen toimitusjohtaja Merja Ylä-Anttila
- 15.20 Paneelikeskustelu päättyy, loppukeskustelu ja yhteenveto, yksikön päällikkö Corinna Tammenmaa, oikeusministeriö
- 15.30 Tilaisuus päättyy
-
- 13.00 Tillställningen öppnas av justitieminister Anna-Maja Henriksson
- 13.15 Presentation av nationalspråksstrategin, enhetschef Corinna Tammenmaa och konsultativ tjänsteman Anna Kiiskinen, justitieministeriet
- 13.50 Kommentaranföranden
Nationalspråken i undervisningen, statssekreterare Dan Koivulaakso, undervisnings- och kulturministeriet
Praktiska erfarenheter och exempel på att öka motivationen att studera det andra inhemska språket, språkambassadör Tuija Löfgrén
Strategier för minoritetsspråk, politisk rådgivare Johan Häggman, Federal Union of European Nationalities (FUEN)
- 14.20 Screen.io-omröstning om genomförandet av strategin och om olika sätt att verkställa den i deltagarnas organisationer och verksamhet.
- PAUS
- 14.40 Paneldiskussion med journalist Janne Virkkunen som värd.
Deltagarna:
direktör för Kommunförbundets svenska enhet Ulf Stenman, professor vid Helsingfors universitet Ulla-Maija Forsberg, folktingssekreterare Christina Gestrin och YLE:s verkställande direktör Merja Ylä-Anttila.
- 15.20 Paneldiskussionen avslutas, slutdiskussion och sammanfattning av enhetschef Corinna Tammenmaa, justitieministeriet
- 15.30 Tillställningen avslutas